Ankenævnet *for* Forsikring

Den 26. september 2018 blev i sag nr. 91413:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxxx

xxxxxxxxxxxxxxx

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har pensionsordning med forsikring ved tab af erhvervsevne i PFA Pension. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde dækning og udbetale invalidesum i forbindelse med et anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har afvist at udbetale løbende ydelser og præmiefritagelse med henvisning til, at klageren ikke inden ophør af forsikringsdækningerne den 1/2 2016 var tilkendt offentlig førtidspension. For så vidt angår udbetaling af invalidesummen har selskabet henvist til, at klageren ikke har godtgjort, at hendes erhvervsevne inden forsikringsdækningernes ophør var varigt nedsat med mindst 2/3.

Forsikringen giver pr. 1/6 2014 ret til dækning, hvis erhvervsevnen varigt er nedsat med 2/3 eller mere, og der er tilkendt førtidspension. Selskabet har for kunder med klagerens vilkår lempet vilkårene for udbetaling af invalidesummen, således at der ikke stilles krav om tilkendelse af førtidspension, for at der kan ske udbetaling. Lempelsen af kravet om offentlig førtidspension gælder ikke for retten til præmiefritagelse eller løbende udbetalinger.

Klagerens ordning er pr. 1/2 2016 omskrevet til en indbetalingsfri ordning, hvor dækningerne er bortfaldet.

Klageren, der er født i 1970'erne, har i flere år arbejdet i den finansielle sektor, og hun var 2 gange i 2011 udsat for traumatiske hændelser på sin arbejdsplads. Hun har efterfølgende lidt af posttraumatisk stresssyndrom og depression.

I klagen af 3/10 2017til nævnet har klagerens advokat blandt andet oplyst:

> "**Sagsfremstilling:**
> Min klient blev i forbindelse med sit arbejde som … udsat for to grove [hændelser] hhv. den 24. februar og 27. juni 2011.
>
> Af skrivelse fra PFA Pension af 2. marts 2016 fremgår det, at man dengang vurderede min klients erhvervsevnetab, som midlertidig nedsat med mindst halvdelen, og at dette havde været stationært siden januar 2012, men at man ikke betragtede hendes erhvervsevne som varigt nedsat med to tredjedele, idet hun ikke var afklaret i forhold til arbejdsmarkedet generelt. Skrivelsen vedlægges som **bilag 2**.
>
> Den 10. marts 2016 klagede jeg over afgørelse af 2. marts 2016. Klagen vedlægges som **bilag 3**.
>
> Af skrivelse fra PFA Pension af 5. august 2016 fremgår det, at man anerkendte, at min klients erhvervsevne var nedsat med mindst to tredjedele og havde været det siden januar 2012, men at man ikke kunne udbetale erstatningen, idet det efter deres vurdering ikke var muligt at foretage vurderingen inden forsikringstidens ophør. Brevet vedlægges som **bilag 4**.
>
> Begge [hændelser] er den 18. januar 2017 anerkendt som arbejdsskader af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Afgørelserne vedlægges henholdsvis som **bilag 5 og 6**.
>
> Bevilling af fleksjob af 8. juni 2017 vedlægges som **bilag 7**.
>
> Seneste afgørelse fra PFA Pension af 25. august 2017 er vedlagt som *bilag 1*.

3. 91413

Anbringender:
Det bestrides ikke, at min klients police den 1. februar 2016 blev omskrevet til en indbetalingsfri ordning, hvorved hendes forsikringsdækninger bortfaldt.

Jeg skal derimod gøre gældende, at det var muligt for PFA Pension at foretage et kvalificeret skøn af min klients tab af erhvervsevne, og at dette var varigt nedsat med to tredjedele inden den 1. februar 2016.
…
Det skal hertil gøres gældende, at det af forsikringsbetingelserne fremgår, at der ikke er krav om, at min klient skal være afklaret i kommunalt regi – herunder visiteret til flexjob eller førtidspension, for at der er tale om varig nedsættelse af erhvervsevnen. Derimod kræves, at det er *overvejende sandsynligt at erhvervsevnen – trods lægelige eller anden helbredsfremmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse – er og fortsat må anses for at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.*

Det er min vurdering, at man på tidspunktet for afgørelsen havde tilstrækkelig dokumentation for, at det kunne anses som *overvejende sandsynligt*, at min klients erhvervsevne var nedsat med to tredjedele, og at hun til trods for eventuel omskoling mm. ikke ville blive i stand til at tjene mere end en tredjedel af sin tidligere løn – ej heller på det brede arbejdsmarked, hvorfor hendes erhvervsevnetab var varigt, jf. forsikringsbetingelserne afsnit 6.2.2.

Af kommunal dokumentation fremhæves følgende:
Hun var på tidspunktet for sin første sygemelding i 2013 ikke i stand til at gennemføre en ressourceafklaring hos kommunen, da dette blot forværrede hendes psykiske og fysiske tilstand, hvorfor hun blev ansat under beskyttede forhold i sin mands virksomhed. Kommunale akter fra januar 2012 frem til 11. marts 2016 vedlægges som **bilag 9**.

Jeg skal herunder særligt henvise til kommunalt notat af 25. november 2015, hvoraf det fremgår, at min klient ikke var i stand til at lære nyt grundet hukommelses- og koncentrationsbesvær.

På tidspunktet for anmeldelsen var min klient således ikke i stand til at opretholde en normal tilknytning til arbejdsmarkedet, idet hun ikke engang var i stand til at gennemføre afklaringen i kommunalt regi. Hun arbejdede således ikke mere end et par timer om ugen i sin mands virksomhed og havde mulighed for at tilrettelægge sine arbejdstider, som hun fandt det bedst.

Af LÆ 285 af 20. november 2015, der vedlægges som **bilag 10**, fremgår det, at min klient havde følgende skånehensyn: væsentligt nedsat arbejdstid, let overskuelige opgaver, afskæring fra høje lyde grundet overfølsomhed herfor.

Det var således allerede dengang højest usandsynligt, at min klient igen skulle komme til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Af lægelig dokumentation fremhæves følgende:
Min klient havde dengang – som nu – klare stationære symptomer på depression af svær grad, moderat PTSD, hvilket har medført personlighedsændring.

På tidspunktet for afgørelsen forelå speciallægeerklæring fra psykiater … af 6. november 2015, der vedlægges som **bilag 11**.
…
På daværende tidspunkt havde min klient allerede været igennem adskillige behandlingsforløb uden held.

Ud fra ovenstående fremstår det således klart, at man allerede i slutningen af året 2015 kunne betragte min klient som lægeligt udredt, og heraf konkludere, at hun ikke ville være i stand til at vende tilbage til arbejdsmarkedet i samme omfang som før ulykken – dette værende inden for et hvilket som helst erhverv, idet hun var/ er enormt præget af sine kognitive problemer samt har fået en større personlighedsændring. Et stort antal skånehensyn måtte allerede dengang betragtes som værende uundgåelige.

Det er min vurdering, at man ud fra ovenstående bilag i forsikringsperioden havde mulighed for at foretage et skøn over min klients nedsatte erhvervsevne, og at det var overvejende sandsynligt, at denne var nedsat til en tredjedel til trods for eventuel omskoling mm.

Der er nu gået over et år siden afgørelsen burde være truffet, og tilstanden må fortsat anses som værende stationær, jf. særligt **bilag 7** – fleksjobbevilling, hvorfor betingelserne om en karensperiode på 1 år i afsnit 6.2.3. må betragtes som værende opfyldt.

PFA Pension skal derfor tilpligtes at udbetale et engangsbeløb med renter jf. FAL § 24, stk. 2, jf. stk. 1 for varigt tab af erhvervsevnen."

Selskabet har i brev af 8/11 2017 til nævnet blandt andet anført:

"**Hvad handler tvisten om? – parternes overordnede synspunkter**
Forsikrede er utilfreds med, at PFA Pension har afvist at yde dækning for tab af erhvervsevne. Selskabet henviser til, at forsikrede ikke har godtgjort, at hendes erhvervsevne har været varigt nedsat med mindst 2/3 inden forsikringsdækningernes ophør den 1. februar 2016.

Sagsfremstilling
…
Forsikrede var via sin tidligere arbejdsgiver kunde i Funktionærpension. Såfremt hun blev tilkendt offentlig førtidspension, var hun på via sin ordning berettiget til udbetaling af månedlig invalidepension og en invalidesum i henhold til § 8 i FPm Forsikringsregler (forsikredes bilag 2).

Den 21. marts 2014 (forsikredes bilag 2) sendte PFA Pension et brev til forsikrede med oplysning om, at hendes ordning pr. 1. juni 2014 blev flyttet til PFA Pension. Af vedlagt faktaark om forskelle på forsikredes gamle ordning i FunktionærPension og hendes nye ordning i PFA Pension (forsikredes bilag 2), fremgik bl.a. hvilke dækninger for erhvervsevnetab, forsikrede ville få i PFA Pension. Endvidere fremgik det:

'Hvis du den 1. juni 2014 opfylder PFA's betingelser for udbetaling, vil du ikke få dækninger, som beskrevet ovenfor. Du vil i stedet få en dækning, hvor du kan få udbetaling, hvis din erhvervsevne varigt nedsættes med mindst 2/3, og du også er tilkendt offentlig førtidspension.'

I velkomstbrev af 1. juli 2014 (forsikredes bilag 8) modtog forsikrede pensionsoversigt og pensionsvilkår. Brevet indeholdt desuden et pensionsbevis af (bilag A), hvoraf det bl.a. fremgår:

'Hvis din erhvervsevne allerede inden den 1/6 2014 var nedsat på grund af sygdom eller ulykke, som beskrevet i dette pensionsbevis og pensionsvilkårene for PFA Erhvervsevne, er du ikke forsikret som beskrevet i dette pensionsbevis. Dette gælder uanset, om du fortsat har arbejdsindtægter.'

Til brevet var endvidere vedlagt en *'erklæring om erhvervsevne'*, hvori det var anført, at forsikrede som udgangspunkt havde de forsikringer, som fremgik af pensionsoversigten, men hvis et af en række oplistede tilfælde passede på forsikrede inden den 1. juni 2014, kunne der være nogle forsikringer, der ikke dækkede, og at PFA Pension i så fald ville tage stilling til, hvilke forsikringer forsikrede kunne være dækket af.

Et af punkterne lød: *'Sæt kryds ved alle relevante punkter, hvis du inden den 1/6 2014: Har nedsat erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykke. Er du i tvivl, sæt kryds'*

PFA Pension modtog ikke en udfyldt erklæring fra forsikrede, og hun blev optaget i PFA Plus pr. 1. juni 2014 på normale vilkår.

Den 18. november 2015 ansøgte forsikrede om udbetaling ved erhvervsevnetab (bilag E). Forsikrede anførte i ansøgningen bl.a., at hun var opsagt fra sit arbejde med lønophør den 31. oktober 2015. I vedlagt lægeattest ved nedsat erhvervsevne (bilag F) underskrevet af forsikredes praktiserende læge den 4. december 2015 fremgår, at forsikrede lider af posttraumatisk stresssyndrom og svær depression, at lidelserne var forårsaget af [hændelserne] den 24. februar 2011 og den 27. juni 2011. Af lægeattesten fremgår endvidere, at forsikrede var fuldtidssygemeldt mellem den 13. januar 2012 og oktober 2012 og igen fra 1. september 2015 til 31. oktober 2015.

PFA Pension bemærker, at det af den ene kommunale journaloversigt (forsikredes bilag 9) i notat den 17. august 2012 fremgår, at forsikrede blev opsagt fra sin [stilling] pr. 1. september 2012.

PFA Pension afviste i brev af 2. marts 2016 (forsikredes bilag 2) at yde dækning. I brevet oplyste PFA Pension, at selskabet havde vurderet, at forsikredes erhvervsevne – helbredsmæssigt – allerede ved oprettelsen af pensionsordningen i PFA Plus den 1. juni 2014 var nedsat med halvdelen eller mere, og at dette medførte, at forsikrede ikke var omfattet af de vilkår, der gjaldt for PFA Plus-ordningen fra den 1. juni 2014. I stedet var forsikrede omfattet af en dækning ved tab af erhvervsevne, hvor hun kunne få udbetaling, hvis hendes erhvervsevne var varigt nedsat med mindst to tredjedele, og hun også blev tilkendt offentlig førtidspension. Endvidere fremgik det af brevet, at PFA Pension ekstraordinært havde besluttet at lempe vilkårene for udbetaling af engangsbeløbet ved varigt nedsat erhvervsevne (invalidesummen) for Funktionærpensionskunder med FPm vilkår, således at der ikke stilles krav om tilkendelse af førtidspension for at få denne ydelse udbetalt. PFA Pension understreger, at denne lempelse ikke gælder for præmiefritagelsen og den løbende dækning.

Endelig fremgik det af PFA Pensions brev af 2. marts 2016 (forsikredes bilag 2), at forsikredes police var omskrevet til indbetalingsfri ordning den 1. februar 2016, hvorved hendes dækninger var bortfaldet. PFA Pension gjorde i den forbindelse opmærksom på, at såfremt forsikrede ønskede at opretholde sine forsikringsdækninger ved privat videreførelse fra den 1. februar 2016 med hen-

blik på senere at søge om ydelser ved tab af erhvervsevne, var det vigtigt, at hun traf aftale med selskabets rådgivningscenter herom inden den 1. april 2016.

PFA Pension modtog brev fra forsikredes advokat af 10. marts 2016 (forsikredes bilag 3) med klage over afgørelsen. Da hverken forsikrede eller hendes advokat forud for den 1. april 2016 henvendte sig med henblik på videreførelse, er dækningerne bortfaldet pr. 1. februar 2016. Af denne grund fremsendte PFA Pension ikke et aftalegrundlag, der viste den reelle dækning, som forsikrede havde haft mellem den 1. juni 2014 og 1. februar 2016.

PFA Pension fremlægger derfor til illustration vilkårene, som forsikrede var omfattet af i den pågældende periode (bilag D). PFA Pension bemærker, at ordlyden for så vidt angår betingelserne for engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne (punkt 6.2 og 6.2.1) i disse vilkår er enslydende med betingelserne (punkt 6.2 og 6.2.1) i vilkårene af 1. juli 2014 (forsikredes bilag 8).

Med henblik på revurdering af sagen indhentede PFA Pension herefter en række yderligere oplysninger i sagen herunder psykiatrisk speciallægeerklæring af 6. september 2015 (forsikredes bilag 11). Af erklæringen fremgår bl.a., at forsikrede fortsat har alle symptomerne på en depression af svær grad med megen angst, posttraumatisk belastningsreaktion af moderat til svær grad samt en 'personlighedsændring efter katastrofeoplevelse' af moderat grad.

Det fremgår endvidere, at hun behandlingsmæssigt fortsat er i antidepressiv behandling, og at hun aktuelt går til samtaler hos en psykolog. Speciallægen opfordrede forsikrede til at tale med sin læge om at skifte til et andet antidepressiv præparat, og eventuelt blive henvist til psykiater. *'Imidlertid vil det kun kunne bedre hendes livskvalitet, men hendes erhvervsevne skønnes som sagt meget nedsat'.* Afslutningsvist anførte speciallægen, at *'Hendes erhvervsevne generelt bør vurderes ved en arbejdsprøvning'*

I statusattest dateret 18. marts 2016 (bilag I) anførte forsikredes egen læge bl.a., at forsikrede arbejder *'formelt 20 t/uge i ÆF's firma. Reelt bidrager hun kun i meget begrænset omfang.'* Lægen vurderer, at hun aktuelt er i god fase, at hun forventeligt vil have lang vej til fuld beskæftigelse, at tidsfaktoren er usikker *'men løbende øget arbejdstid skønnes realistisk'*

PFA Pension forelagde i juli 2016 sagen for selskabets interne lægekonsulent, der er overlæge i arbejdsmedicin og samfundsmedicin. Lægekonsulenten udtalte, at der nu ca. fem år efter seneste [hændelse] fortsat er svære psykiske følger – hvoraf en del formentlig er blivende, men at forsikrede er inde i en god – om end langsom – udvikling funktionsmæssigt, og at det ikke kan udelukkes, at hun indenfor de næste par år øger sin generelle erhvervsevne. Lægekonsulenten vurderede, at forsikredes generelle erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3, men at erhvervsevnenedsættelsen ikke på daværende tidspunkt kunne betragtes som varig.

I brev til forsikrede af 5. august 2016 (forsikredes bilag 4) fastholdt PFA Pension afgørelsen. I brevet anførte PFA Pension bl.a., at selskabet havde vurderet, at forsikredes generelle erhvervsevne var midlertidigt nedsat med mindst 2/3, men at selskabet ikke anså erhvervsevnen for varigt nedsat med 2/3.

Forsikredes privatpraktiserende læge har i generel helbredsattest underskrevet den 8. november 2016 (bilag K) anført, at forsikrede fortsat er i behandling, og at han forventer løbende fremgang

'hen mod en meget bedre funktionsevne end den aktuelle. Men denne fremgang skønnes at være meget langsommelig når man tager den årelange problematik med i sine overvejelser.'

PFA Pension modtog den 24. januar 2017 afgørelse fra arbejdsmarkedets erhvervssikring (herefter AES) (forsikredes bilag 5). Forsikredes advokat anmodede i brev af 26. august 2017 PFA Pension om at genbehandle sagen. Til brevet var vedlagt en række kommunale og lægelige akter.

Det fremgår af statusattest fra forsikredes privatpraktiserende læge af 18. januar 2017 (bilag L), at der ikke har været bedring de seneste måneder, og at endnu et antidepressivt præparat var opgivet på grund af manglende effekt. Endvidere fremgår det, at der i samarbejde med psykiater er igangsat behandlingsforsøg i form af nyt antidepressivt og angstdæmpende middel samt fortsatte samtaler hos praktiserende læge, og at ifølge lægen vil *'Medicin, samtaler, tid og tilknytning til arbejdsmarkedet skønnes at kunne bedre pt-s tilstand i et vist omfang'*.

Den praktiserende læge har i korrespondancemeddelelse (bilag M) til forsikredes bopælskommune den 23. januar 2017 omtalt ovennævnte behandling og anført, at det *'er uvidst om tilstanden er stationær. Vi må afvente effekten af især den medicinske behandling'*
…
Forsikrede blev med virkning fra 12. juni 2017 visiteret til fleksjob (forsikredes bilag 7). Det fremgår af resultat af møde i kommunalt rehabiliteringsteam den 7. juni 2017, at forsikrede har været i afklaringsforløb. I perioden mellem den 19. februar 2016 og den 19. juni 2016 var hun i intern praktik på et montageværkstedet, hvor hun havde et fremmøde på 9 timer pr. uge.

I perioden mellem den 20. juni 2016 og 12. marts 2017 var hun i ekstern praktik som lagermedarbejder hos en salgsvirksomhed. Hendes opgaver bestod i plukning, pakning, udskrivning af labels og ordreoversigt samt modtagelse og behandling af returvarer. Hun arbejdede tre timer tre dage om ugen, og ved øgning til 4 timer pr. dag *'beskrives, at [forsikrede] fortsat har formået at fastholde og fremmøde stabilt i praktikken, men udtrætning og stress fylder mere og mere i dagligdagen.'* På baggrund af forløbet vurderede jobkonsulenten, at forsikredes *'arbejdsevne kan udvikles gradvist over tid, men at det kræver en rummelig arbejdsgiver'*

Efter en ny gennemgang af sagen fastholdt PFA Pension i brev af 25. august 2017 (forsikredes bilag 1) at yde dækning. Selskabet henviste til, at forsikrede ikke havde godtgjort, at hendes erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3 forud for den 1. februar 2016. Sagen blev herefter indbragt for nævnet.

Den 16. november 2017 modtog PFA Pension afgørelser fra AES af 13. november (bilag Q og R). Af den ene afgørelse (bilag Q) fremgik bl.a., at AES havde vurderet, at forsikredes tab af erhvervsevne var mindre end 15 % efter episoden den 24. februar 2011.

Af den anden afgørelse (bilag R) fremgik bl.a., at AES havde vurderet, at forsikredes tab af erhvervsevne som følge af episoden den 27. juni 2011 henholdsvis udgjorde 50 % fra den 1. juni 2013 til den 30. november 2015, 75 % mellem den 1. december 2015 og den 30. juni 2017, samt til 40 % fra den 1. juli 2017 og indtil videre.

Til trods for, at AES's fastsættelse af erhvervsevnetab sker ud fra andre kriterier, end de der fremgår af nærværende aftale, bemærker PFA, at AES heller ikke har anset forsikredes erhvervsevne for varigt nedsat med mindst 2/3 forud for den 1. februar 2016.

Begrundelse for PFA Pensions afgørelse
PFA Pension anerkender, at forsikredes funktionsniveau er væsentligt nedsat som følge af de psykiske følger efter [hændelserne] den 24. februar 2011 og den 27. juni 2011. Selskabet fastholder imidlertid, at forsikrede ikke er berettiget til invalidesum ved erhvervsevnetab, idet hun ikke har godtgjort, at hendes erhvervsevne forud for den 1. februar 2016, hvor erhvervsevnetabsdækningerne ophørte, var varigt nedsat med mindst 2/3. Selskabet har støttet sin afgørelse på følgende forhold:

- Det konkluderedes i psykiatrisk speciallægeerklæring af 6. september 2015 (forsikredes bilag 11), at forsikredes erhvervsevne generelt bør vurderes ved en arbejdsprøvning.
- Det fremgår af oplysninger fra forsikredes praktiserende læge (bilag I, K, L og M), at forsikrede har modtaget behandling mod angst og depression, og at lægen løbende og senest den 18. januar 2017 fortsat skønnede, at der var mulighed for forbedring af forsikredes tilstand. Først den 16. marts 2017 (bilag O) vurderede forsikredes praktiserende læge, at forsikredes tilstand var stationær. PFA Pension er på denne baggrund uenige i forsikredes advokats vurdering af, at man allerede i slutningen af 2015 kunne betragte forsikrede som lægeligt udredt.
- På mødet i kommunalt rehabiliteringsteam den 7. juni 2017 (forsikredes bilag 7), hvor forsikrede blev visiteret til fleksjob, vurderede en jobkonsulent, at forsikredes arbejdsevne kan udvikles gradvist over tid.
- Som følge heraf er det PFA Pensions opfattelse, at det ikke forud for dækningens ophør den 1. februar 2016 var overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig eller anden helbredsfremmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse – var og fortsat måtte anses for at være nedsat til en tredjedel eller derunder i henhold til punkt 6.2.1 i forsikringsbetingelserne (bilag D).
- Forsikredes advokat har anført, at det var muligt for PFA Pension at foretage et kvalificeret skøn af forsikredes erhvervsevnetab i forsikringsperioden. PFA Pension bemærker i denne forbindelse, at selskabet også har foretaget et sådant skøn, men at selskabet har skønnet, at forsikrede ikke opfylder kriterierne for udbetaling forud for dækningsophøret.
- Forsikredes advokat har anført, at *'der er nu gået et år siden afgørelsen burde være truffet, og tilstanden må fortsat anses som værende stationær, jf. særligt bilag 7 – fleksjobbevilling, hvorfor betingelserne om en karensperiode på 1 år i afsnit 6.2.3 må betragtes som værende opfyldt.'* PFA Pension bemærker heroverfor, at det er en forudsætning for udbetaling, at forsikrede opfyldte kriterierne for udbetaling af invalidesum forud for dækningsophør den 1. februar 2016.
- Det forhold at AES den 18. januar 2017 (forsikredes bilag 5 og 6) vurderede, at [hændelserne] havde medført et varigt mén på 15 % har ikke indflydelse på PFA Pensions vurdering af forsikredes erhvervsevne i henhold til de gældende pensionsvilkår (bilag D). PFA Pension bemærker dog i den forbindelse, at AES i afgørelsen vurderede, *'at tilstanden må anses for at være svingende i intensitet'*.

For så vidt angår præmiefritagelse og løbende ydelser ved tab af erhvervsevne er forsikrede i henhold til punkt 6.1.1.1 i betingelserne (bilag D) ikke berettiget hertil, allerede fordi hun ikke er tilkendt offentlig førtidspension forud for dækningens ophør den 1. februar 2016.

Konklusion
PFA Pension fastholder således, at forsikrede ikke er berettiget til udbetaling af invalidesum ved erhvervsevnetab, idet forsikrede ikke har godtgjort, at hendes erhvervsevne var varigt nedsat

med mindst 2/3 forud for den 1. februar 2016, hvor hendes dækninger ophørte. Forsikrede er desuden ikke berettiget til præmiefritagelse og løbende ydelser ved tab af erhvervsevne, allerede fordi hun ikke er tilkendt offentlig førtidspension forud for dækningens ophør den 1. februar 2016."

Nævnet har i brev af 20/3 2018 til selskabet bedt om yderligere oplysninger i sagen:

"Selskabet har anført, at klagerens erhvervsevne – helbredsmæssigt – allerede den 1/6 2014 var nedsat i en grad, der medfører, at hun ikke var berettiget til at overgå til den nye ordning med forsikring ved tab af erhvervsevne.

Det fremgår af den kommunale journaloversigt den 17/8 2012, at klageren havde opsagt sin stilling pr. 1/9 2012. Det fremgår videre af journaloversigten den 7/1 2013, at klageren havde ringet til kommunen og raskmeldt sig.

Herefter fremgår det af en ny kommunal journaloversigt den 9/11 2015, at klageren på ny var sygemeldt med første sygedag den 1/9 2015.

Af selskabets brev af 21/3 2014 til klageren fremgår det, at vilkårene for invaliditet bliver anderledes i den nye ordning. Det fremgår af det vedlagte skema med forskellen på ordningerne, at den nye ordning i PFA Plus medfører, at der vil være ret til løbende udbetaling, hvis den helbredsmæssige erhvervsevne nedsættes med halvdelen eller mere og den økonomiske erhvervsevne nedsættes med mindst 10 %. Det fremgår videre, at hvis betingelserne for udbetaling allerede er opfyldt den 1/6 2014, da vil man ikke blive omfattet af den nye ordning.

Vi skal i denne forbindelse bede selskabet redegøre for, på hvilket grundlag selskabet har vurderet, at klageren den 1/6 2014 opfyldte PFA Plus betingelserne – både helbredsmæssigt og økonomisk – for dækning, henset til at klageren var raskmeldt i perioden fra 7/1 2013 til 1/9 2015 og forudsættes at have modtaget løn.

Såfremt det ikke kan lægges til grund, at klageren opfyldte betingelserne for udbetaling i henhold til PFA Plus betingelserne den 1/6 2014 bedes selskabet overveje, hvorvidt klageren ville have været berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne i henhold til de nye vilkår inden den 1/2 2016."

Selskabet har i brev af 23/4 2018 til nævnet blandt andet oplyst:

"I henhold til forsikringsbetingelser af 1. juli 2014 (PFA Plus) har forsikrede ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring, hvis PFA vurderer, at forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat med mindst 50 procent, og den forsikredes indtjening er nedsat med mindst 10 procent (bilag A).

Forsikrede indgik i sommeren 2012 en fratrædelsesordning med …, hvorfra hun fik løn frem til marts 2013. Fratrædelsen skyldte forsikredes helbredsmæssige tilstand og PFA henviser i den forbindelse til de lægelige akter i sagen. Forsikrede var på tidspunktet for overgangen til den nye ordning (1. juni 2014) ansat i hendes mands virksomhed, hvor hun arbejdede op til 10 timer om ugen. Forsikrede havde dog på tidspunktet for overgangen ikke været i afklaringsforløb hos kommunen.

Det er derfor PFA's vurdering, at de lægelige oplysninger sammenholdt med hendes funktionsniveau i arbejdet hos hendes mand i tilstrækkeligt grad sandsynliggør, at hendes erhvervsevne på tidspunktet for overgangen til den nye ordning var nedsat helbredsmæssigt i et væsentligt omfang og med mindst halvdelen."

Klagerens advokat har i brev af 7/5 2018 til nævnet blandt andet bemærket:

"Det er min klare vurdering, at min klient har dokumenteret, at hendes erhvervsevne var nedsat med 2/3.

Min klient var udsat for to voldsomme [hændelser] og blev sygemeldt.

Det er korrekt, at min klient efterfølgende blev ansat i sin mands virksomhed i et forsøg på at fastholde sin tilknytning til arbejdsmarkedet med få timer om ugen, men dette udelukkende på grund af, at min klient psykisk på daværende tidspunkt ikke var i stand til at gennemgå et ressourceforløb via kommunen.

Min klient er efterfølgende tilkendt fleksjob, jfr. vores klage af 3. oktober 2017.

Min klients erhvervsevnetab er fuldt dokumenteret af ovennævnte samt de i sagen fremlagte lægelige bilag – herunder bilag 11, som var vedlagt klagen, hvor psykiater … præciserer, at der er tale om, at min klients tilstand har været stationær i 4 år.

Sluttelig skal jeg gøre opmærksom, at jeg finder det helt urimeligt, at min klient har tegnet en forsikring via PFA Pension og betalt herfor, og da min klient så står i denne uheldige situation, så vælger PFA Pension at vægte indtjening (baseret på ansættelse i mandens virksomhed) frem for sagens faktum og lægelige beviser."

Selskabet har i brev af 1/6 2018 til nævnet blandt andet anført:

"PFA vedlægger kopi af afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (herefter AES) af 2. maj 2018, hvoraf fremgår, at AES har vurderet forsikredes endelig erhvervsevnetab efter lov om arbejdsskadesikring til 20 procent. PFA bemærker, at det fastsatte erhvervsevnetab er vurderet ud fra de helbredsmæssige følger efter de to samme ulykkestilfælde, som er grundlaget for anmeldelsen til PFA.

PFA har herefter ikke flere kommentarer til sagen, og den kan efter selskabets vurdering afgøres på det foreliggende grundlag, såfremt der ikke fremkommer væsentlige nye oplysninger."

Af brev af 19/6 2018 fra klagerens advokat til nævnet fremgår det blandt andet:

"I den forbindelse kan oplyses, at der er tale om en midlertidig afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, hvoraf klart og tydeligt fremgår, at der er fastsat et endeligt erhvervsevnetab til 20 % og et midlertidigt erhvervsevnetab til 20 % – i alt foreløbigt 40 %.

Ovennævnte afgørelse er baseret på, at min klient har fået tilkendt et fleksjob, og efter nuværende lov/regler er hendes fleksjob midlertidigt i 5 år.

I den forbindelse skal også gøres opmærksom på, at i arbejdsskader udregnes erhvervsevnetabet ud fra økonomisk tab = hvad tjente min klient før skaden, og hvad tjener hun nu.

Som det fremgår af tidligere fremsendte bilag, samt begrundelsen i den fremsendte afgørelse fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, er min klient i fleksjob med 9 timer om ugen ctr. – 37 timer, som min klient arbejdede før skaden, hvilket svarer til et erhvervsevnetab på minimum 2/3."

Selskabet har i brev af 6/7 2018 til nævnet blandt andet bemærket:

"PFA Pension (herefter PFA) fastholder, at forsikrede ikke er berettiget til dækning med henvisning til det tidligere anførte i korrespondancen med ankenævnet.

PFA beklager, at have læst og gengivet Arbejdsmarkedets Erhvervssikring afgørelse af 2. maj 2018 forkert. Forsikredes erhvervsevnetab opgjort efter lov om arbejdsskadesikring er rettelig vurderet til 20 procent endeligt og 20 procent midlertidigt, dvs. samlet 40 procent. PFA bemærker, at erhvervsevnetabet er vurderet ud fra de helbredsmæssige følger efter de to samme ulykkestilfælde, som er grundlaget for anmeldelsen til PFA og at forsikrede i PFA har en to tredjedels ordning."

I et kommunalt journalnotat af 17/8 2012 er det blandt andet noteret:

"[Klageren] fortæller at hun har opsagt pr. 1.9.2012 efter aftale/vejledning fra sin faglige organisation. Hun kan ikke vende tilbage til arbejdspladsen, idet hun vil være nervøs for at hun vil få tilbagefald med stress og depressiv tilstand.
[Klageren] får stresssymptomer under samtalne med kort vejrtrækning, hurtig snakkende og tæt på at blive grådlabil.
I forhold til aktiviteterne synes [klageren] ikke at det giver hende nok i forhold til at få det bedre. Hun angiver, at hun har det bedre med at gå i fitnesscentret, hvor hun oplever, at det giver hende mere energi.
Spørgsmålet bliver om det vil være muligt at bytte 2 aktiviteter i [jobcenter] ud med, at [klageren] går til fitness, som hun allerede har betalt for henholdsvis onsdag og fredag. Ved samtale om andre aktiviteter, angiver [klageren], at der ikke er andre aktiviteter, som vil give mening for hende at deltage."

Af en psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/9 2015 fremgår det blandt andet:

"Resume og konklusion:
…
Hun får da alle symptomerne på en depression af svær grad, PTSD af moderat til svær grad og med tiden viser det sig også at hun udvikler en 'personlighedsændring efter katastrofeoplevelse'.
Hun får antidepressiv medicin af egen læge og bliver henvist til psykolog, og i begge tilfælde fortæller hun intet om [hændelserne]. Alle mener bare at det er almindelig stress. Efter yderligere et halv år bliver hun langtidssygemeldt. Her bliver hun stresset af at kommunen vil have hende på kurser m.m. Til sidst ender det med at hun, pga. forskellige omlægninger [på arbejdsplads], også bliver fyret pga. langtidssygemelding. Hun er siden blevet ansat i sin mands firma. Behandlingsmæssigt er hun forsat i antidepressivbehandling, men det er et kopiprodukt af Cipralex 20 mg. Og der er ikke forsøgt andre former for antidepressiv behandling, som evt. kunne være mere effekti-

ve. Sidst har hun været tilknyttet Angstklinikken på Psykiatrisk afdeling i … i en 3 måneders periode, frem til januar 2015. Aktuelt går hun til samtaler hos psykolog.
Hun har forsat alle symptomerne på en depression af svær grad med megen angst, posttraumatisk belastningsreaktion af moderat til svær grad samt en 'personlighedsændring efter katastrofeoplevelse', af moderat grad.
Der er nu gået over 4 år og hun har nu udviklet den største psykiske mén-grad som følge af denne arbejdsskade. Hun er blevet oplyst om, at hun bør tale med sin læge om at skifte til et andet antidepressiv medicin, evt. henvises til en psykiater. Imidlertid vil det kun bedre hendes livskvalitet, men hendes erhvervsevne skønnes som sagt meget nedsat, Hendes erhvervsevne generelt bør vurderes ved en arbejdsprøvning."

Klagerens praktiserende læge har i en kommunal statusattest af 18/3 2016 blandt andet anført:

"Aktuelt vurderes hun at være i en god fase og hun er glad for de nye arbejdsopgaver.
Hun skønnes dog at have været meget syg i lang tid og vil forventeligt have lang vej til fuld beskæftigelse.
Tidsfaktor meget usikker, men løbende øget arbejdstid skønnes realistisk."

I en generel helbredsattest af 8/11 2016 har klagerens praktiserende læge blandt andet anført:

"**5. Beskrivelse af funktionsevnen**
Beskrivelse af patientens sædvanlige arbejdsfunktion med begrundet angivelse af, hvad patienten ikke længere kan påtage sig.
Pt. er fortsat præget af sine diagnoser.
Hun kan derfor kun arbejde på nedsat tid og med overskuelige arbejdsopgaver. Ligeledes kan hun ikke fungere i hektisk miljø, ej heller tåle støj.

Efter samtale dags dato er jeg ikke i tvivl om at hun er meget velmotiveret for tilbagevenden til arbejdsmarkedet og at hun er skuffet over langsomheden med hvilken hun kan klare dette.
Omvendt er det tydeligt at hun lige nu overbruger sig på arbejdet. Er grædende, dårligt sovende, tager på i vægt, er aldeles uligevægtig i hjemmet.

Hun er meget glad for sit nuværende arbejde, hvor der tages mange hensyn og hvor mulighederne på sigt er store for at prøve sig af i andre jobfunktioner.

Jeg mener at dette har stor værdi og at man også i dette lys skal vare sig med at presse så hårdt på at dette arbejde må opgives.

6. Prognose
Her medtages såvel de helbredsmæssige udsigter som den forventede udvikling I patientens funktionsduelighed.
Jeg forventer løbende fremgang hen mod en meget bedre funktionsevne end den aktuelle.
Men denne fremgang skønnes at være meget langsommelig når man tager den årelange problematik med i sine overvejelser. Også mit efterhånden langvarige forløb med pt. maner til tålmodighed."

13. 91413

Af en kommunal statusattest af 18/1 2017 udfyldt af klagerens praktiserende læge fremgår det blandt andet:

> "Behandling: Vi har igangsat behandlingsforsøg i samarbejde med psykiater. Dette med nyt antidepressivt og angstdæmpende middel. Følges fortsat med samtaler hos mig.
> Som tidligere nævnt er en væsentlig del af behandling at hendes tilstand respekteres på arbejdsmarkedet. Hun skønnes velmotiveret og meget glad for sit nuværende job. Mærker dog recidiv af angst og stresssymptomer så snart arbejdsforholdene skifter (larm, nye folk, andre opgaver mv).
> Medicin, samtaler, tid og tilknytning til arbejdsmarkedet skønnes at kunne bedre pt's tilstand i et vist omfang.
>
> I hvor høj grad hun i fremtiden vil skulle tages hensyn til, er endnu ikke muligt at fastslå, men det er sandsynligt at der også på længere sigt vil være behov for hensyntagen (nedsat arbejdstid, indretning af arbejdsdag efter ressourser)."

Klagerens praktiserende læge har i en korrespondancemeddelelse af 23/1 2017 til kommunen blandt andet oplyst:

> "Behandlingen med andet antidepr. medicin er opstartet 3/1-17 og man må antage at effekten endnu ikke er set.
> Behandlingen er sket i samråd med psykiater …
> Det er uvidst om tilstanden er stationær. Vi må efvente effekten af især den medicinske behandling. Effekten kan vurderes efter ca. 3 måneder fra dags dato."

Af en udtalelse af 8/2 2017 fra en psykolog fremgår det blandt andet:

> "Billedet der således tegner sig i forhold til den igangværende arbejdsprøvning og på baggrund af et indtil videre 20 timers forløb, er at [klageren] forsat har en øget sårbarhed og hermed mere psykisk ustabil i forhold til ydre påvirkninger. Hun fremstår let påvirkeligt overfor ydre pres med en medfølgende opblussen af både depressive og PTSD symptomer og deraf svækkelse af det nuværende funktionsniveau. [Klageren] er meget glad for det sted hun er i arbejdsprøvning, som har virket optimalt i forhold, at hun har kunnet øges op til 9 timer ugentligt. Ved forsøg på øgede krav til mere selvstændigt orienterede arbejdsfunktioner med selvstændige beslutningsprocesser og ikke mindst yderligere øgning i timetal ses en opblussen I symptomatologi og en medfølgende risiko for tilbagefald og tab af nuværende funktionsniveau. [Klageren] er meget pligtopfyldende og kan derfor presse sig unødigt ud over egen grænser, hvorfor det er vigtigt kontinuerligt at hjælpe hende med at have en opmærksomhed på herpå.
>
> Skånehensynsmæssigt skønnes det derfor Ikke tilrådeligt at øge timetal, men mere satse på at stabilisere [klageren] på nuværende timetal, at arbejdsopgaver er overskuelige og at nye arbejdsopgaver indlæres på et gradueret niveau og uden de involvere større selvstændige beslutningsprocesser.
>
> Generel prognose er som altid svær at spå om, men for nuværende skønnes sårbarheden overfor pres at være af mere permanent karakter og en tilbagevende til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår synes ikke realistisk og nærmere kontra-indiceret. Yderligere pres synes at forværre tilstanden. Det primære mål skønnes derfor at fastholde [klagerens] nuværende funktionsniveau på nu-

værende timetal med mindre og afgrænsede løbende udviklingsmuligheder som fx at tage telefonen. Dette ønsker [klageren] også selv og det er af stor vigtighed for hende at have en tilknytning til arbejdsmarkedet. Det er dog af afgørende vigtighed, at det er på fleksible vilkår indenfor de anbefalede skånehensyn og målsætninger."

I en statusattest af 16/3 2017 har klagerens praktiserende læge blandt andet udtalt:

"Tilstanden vurderes stationær, og jeg mener at der kan træffes afgørelser rent socialmedicinsk på baggrund af den nuværende tilstand.

Mit skøn er at [klageren] vil kunne fungere i et flexjob på ca 9 timer ugentligt. Grundet hendes udfordringer er skift mellem arbejdspladser ikke hensigtsmæssig, og jeg håber at tilknytningen til nuværende arbejdsplads kan bevares."

Af resultat af møde i det kommunale rehabiliteringsteam af 8/6 2017 fremgår det blandt andet:

"På baggrund af sagens akter samt mødet i rehabiliteringsteamet finder teamet, at det er dokumenteret, at [klageren] har en varigt og væsentligt nedsat arbejdsevne inden for ethvert erhverv. Det vurderes således, at der ikke kan peges på revalideringsmuligheder eller handicapkompenserende tiltag, der vil kunne medføre, at [klageren] hverken nu eller på sigt vil kunne opnå tilknytning til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. Det er teamets vurdering, at der aktuelt er tale om en begrænset arbejdsevne, som vil kunne udvikles inden for en rimelig periode."

I afgørelse af 2/5 2018 fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vedrørende arbejdsskadeskaden er det blandt andet anført:

"**Tab af erhvervsevne**
Afgørelse
Vi har truffet afgørelse om, at en del af din erstatning kan udbetales som et engangsbeløb.

Dit varige tab af erhvervsevne er 20 procent. Erstatningen udbetales som et engangsbeløb.

Resten af dit tab af erhvervsevne udgør 20 procent. Erstatningen udbetales som et månedligt beløb, da den del af afgørelsen er midlertidig.
…
Begrundelse
Vi traf den 13. november 2017 afgørelse om, at dit midlertidige tab af erhvervsevne er 40 procent, mens du er ansat i dit nuværende fleksjob.

Din advokat har den 14. november 2017 anmodet om, at vi træffer en endelig afgørelse om dit tab af erhvervsevne.

Vi har vurderet, at dine erhvervsmæssige forhold er tilstrækkeligt afklarede til, at vi kan træffe en endelig afgørelse om en del af dit tab af erhvervsevne. Det betyder, at du kan få en del af din erstatning for tab af erhvervsevne udbetalt som en engangserstatning.

Vi har lagt vægt på, at du er ansat i et fleksjob, og det er dokumenteret, at du hverken nu eller på sigt kan arbejde på ordinære vilkår.

Som følge af arbejdsskaden har du varige psykiske gener. Vi har tidligere fastsat din godtgørelse for samlet varigt mén til 15 procent svarende til diagnosen depressiv enkeltperiode af moderat grad med blivende symptomer.

Godtgørelsen for varigt mén blev tilkendt for kognitive gener i form af nedsat hukommelse og overskud, tristhed og grådlabilitet, nedsat selvtillid og skyldfølelse. Du har desuden søvnproblemer og udtalt koncentrationsbesvær, og du er støjsensitiv og i alarmberedskab. Der er endelig beskrevet depressive symptomer i form af nervøsitet og langsom psykomotorisk funktion.
Derfor har du et skånebehov i forhold til arbejdsfunktioner, der udfordrer dine psykiske gener.

Før skaden kunne du tjene 404.771,93 kroner årligt i 2017-niveau.
Det svarer til 455.037,73 kroner årligt i 2017-niveau.
Du arbejdede som … i en …
Siden den 1. juli 2017 har du arbejdet i et fleksjob hos … i 9 timer om ugen, hvor du udfører administrative opgaver samt diverse pakke/lager-opgaver. Din lønnedgang er 40 procent.

Du har forud for bevillingen af fleksjob været i diverse afklaringsforløb, hvor du blandt andet udførte monteringsopgaver samt lettere kontoropgaver. Du kunne optimalt klare at arbejde cirka 9 timer ugentligt, når der blev taget hensyn til dine skånebehov. Vi vurderer, at du er blevet relevant udredt i arbejdsfunktioner, der tilgodeser dine skånebehov.

Vi har ved afgørelsen dog lagt vægt på, at du har været bevilliget og arbejdet i dit fleksjob i forholdvis kort tid, og din bevilling af fleksjob er af midlertidig karakter for en periode på 5 år, hvor kommunen vil følge op på, om du fortsat opfylder betingelserne for at være omfattet af bestemmelserne om fleksjob.

Du har mange forskellige kompetencer, som du kan udnytte på det brede arbejdsmarked. Du har en udannesesmæssig baggrund indenfor … og mangeårig erhvervserfaring på det ordinære arbejdsmarked. Du har efter arbejdsskaden udvist stor vilje til at gennemgå diverse afklaringsforløb for at bevare din tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vi har også lagt vægt på, at du har en ung alder i forhold til arbejdsmarkedet, og det kan derfor på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at du på sigt tilegner dig nye kompetencer.

Vi har derfor vurderet, at det på nuværende tidspunkt ikke kan udelukkes, at du på sigt vil kunne udnytte dine kompetencer og dermed oppebære en indtægt, der muligvis er højere end i dag.

Vi har dog også vurderet, at du til trods for en mulig fremtidig lønstigning har en varigt nedsat erhvervsevne, fordi du ikke vil kunne opnå en indtjening på niveau med før skaden.

Ud fra en samlet vurdering kan du få udbetalt en engangserstatning på 20 procent."

I forsikringsbetingelserne hedder det blandt andet:

"**6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne**

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring
PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen
6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad
Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til en tredjedel eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til en tredjedel eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Den dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevne skal efter PFA Pensions skøn være varig. Nedsættelsen af erhvervsevnen anses for varig, hvis det er overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig eller anden helbreds-fremmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse – er og fortsat må anses for at ville være nedsat i dækningsberettiget grad.
…
6.2. Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne
For at engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig.

6.2.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen
Erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, hvis den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Nedsættelsen af erhvervsevnen anses for varig, hvis det er overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig eller anden helbredsfremmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse – er og fortsat må anses for at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Udbetaling kan tidligst ske et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad. Erhvervsevnenedsættelsen skal have varet uafbrudt i et år, og den forsikrede skal være i live et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad.

6.2.2. Forsikringsbegivenhedens indtræden

Forsikringsbegivenheden, som er den varige dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden."

Nævnet udtaler:

Klageren var i henholdsvis februar og juni 2011 udsat for traumatiske begivenheder på sit arbejde. Hun har efterfølgende udviklet PTSD og svær depression, og hun blev opsagt fra sin stilling pr. 1/9 2012. Efter at have været ansat i sin ægtefælles virksomhed og efter gennemførelsen af en virksomhedspraktik er hun pr. 12/6 2017 vurderet berettiget til fleksjob.

Selskabet har anført, at der ikke kan ydes præmiefritagelse eller udbetales løbende ydelser, allerede fordi klageren ikke forud for forsikringsdækningernes ophør var tilkendt førtidspension, hvilket er et krav ifølge forsikringsbetingelserne.

Klageren ønsker, at selskabet udbetaler invalidesummen, og hun har ved sin advokat anført, at hendes erhvervsevne i hvert fald siden 2015 har kunnet vurderes varigt nedsat med 2/3.

Det fremgår af sagen, at klagerens forsikringsdækninger ophørte pr. 1/2 2016, da hendes pensionsordning blev omskrevet til en indbetalingsfri ordning.

Selskabet har afvist at udbetale summen under henvisning til, at det er et krav for udbetaling af invalidesummen, at klagerens erhvervsevne varigt var nedsat med 2/3 indenfor forsikringstiden, dvs. før den 1/2 2016.

I en psykiatrisk speciallægeerklæring af 6/9 2015 er det blandt andet noteret, at klageren har svært ved at forestille sig, hvordan hun skal blive normalt fungerende igen, og at hun arbejder under meget beskyttede vilkår i sin ægtefælles virksomhed. Det fremgår videre, at hun er blevet behandlet med antidepressiv medicin og har modtaget psykologbehandling. Det er noteret, at hun fortsat har alle symptomer på en depression af svær grad med meget angst, posttraumatisk belastningsreaktion og personlighedsændring efter katastrofeoplevelse. Det er videre

noteret, at der er gået over 4 år, og at erhvervsevnen skønnes meget nedsat, men at erhvervsevnen generelt bør vurderes ved en arbejdsprøvning.

Den 18/3 2016 har klagerens praktiserende læge i en kommunal statusattest blandt andet anført, at klageren aktuelt vurderes at være i en god fase, og hun er glad for de nye arbejdsopgaver. Det noteres dog, at hun skønnes at have været syg i lang tid og vil have lang vej til fuld beskæftigelse. Det er videre anført, at tidsfaktoren er meget usikker, men "løbende øget arbejdstid skønnes realistisk".

I en generel helbredsattest af 8/11 2016 har klagerens praktiserende læge blandt andet anført, at han forventer løbende fremgang hen mod en meget bedre funktionsevne end den aktuelle, idet det dog vurderes, at denne fremgang skønnes at være langsommelig.

Den 18/1 2017 har klagerens praktiserende læge i en statusattest til kommunen oplyst, at der er igangsat ny medicinsk behandling i samarbejde med en psykiater, og at det var ikke muligt at fastslå i hvor høj grad, der i fremtiden skulle tages hensyn til hende.

Den 23/1 2017 har klagerens praktiserende læge i en meddelelse til kommunen blandt andet anført, at det er uvist om klagerens tilstand er stationær, og at effekten af iværksatte medicinsk behandling ville kunne vurderes efter 3 måneder.

En psykolog har den 8/2 2017 anført, at det skønnes, at klagerens sårbarhed overfor pres er af mere permanent karakter, og at tilbagevenden til arbejdsmarkedet på normale vilkår ikke var realistisk og syntes kontraindiceret.

Den 16/3 2017 anfører klagerens praktiserende læge til kommunen, at klagerens tilstand er stationær, og at der kan træffes afgørelser rent socialmedicinsk på baggrund af den aktuelle tilstand. Lægen skønnede, at klageren kunne arbejde i fleksjob med ca. 9 timer om ugen.

19. 91413

I resultat af møde i det kommunale rehabiliteringsteam er det den 8/6 2017 blandt andet noteret, at det er dokumenteret, at klageren har en varig og væsentlig nedsat arbejdsevne indenfor ethvert erhverv, og at der ikke kan peges på revalideringsmuligheder, der kan medføre, at klageren vil opnå tilknytning til det ordinære arbejdsmarked igen.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 6.2.1, at nedsættelsen af erhvervsevnen anses for varig, hvis det er overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen – trods lægelig eller anden helbredsfremmende behandling er og fortsat må anses for at være nedsat til 1/3 eller derunder. Det er videre noteret i punkt 6.2.2., at forsikringsbegivenheden – som er den varige dækningsberettigende nedsættelse af erhvervsevnen – skal ske i forsikringstiden.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen ikke grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist at anerkende, at klagerens erhvervsevne var varigt nedsat med mindst 2/3 forud for forsikringens dækningsophør den 1/2 2016.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at det først er efter forsikringsdækningernes ophør den 1/2 2016, at det lægeligt og kommunalt er vurderet, at klagerens tilstand må betegnes som varig. Det fremgår af de lægelige akter frem til marts 2017 blandt andet, at klageren skulle arbejdsprøves, at løbende øget arbejdstid skønnedes realistisk, og at der blev iværksat nye behandlingstiltag.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand